

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
Ekonomianalytiker
Henrik Berggren

KOMMUNSTYRELSEN
2025-10-23

Riktlinje och mål för god ekonomisk hushållning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna *Riktlinje och mål för god ekonomisk hushållning* enligt bilaga till tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2025 att gälla från den 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige beslutar att upplösa kommunens resultatutjämningsreserv från och med den 1 januari 2026.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen och i budgeten ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Riktlinjer och mål ska enligt förarbeten vara relevanta för kommunens situation och utveckling.

Då kommunen planerar för en så kallad resultatreserv enligt kommunallagen, § 14 kapitel 11, innehåller riktlinjerna även hanteringen av denna. Nuvarande resultatutjämningsreserv föreslås avvecklas och aktuellt belopp på 65 mnkr återförs i sin helhet till kommunens egna kapital

Förändringarna föreslås gälla från och med den 1 januari 2026.

Ärendet

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Lagstiftaren har medvetet valt att inte i detalj reglera vad god ekonomisk hushållning innebär utan det är upp till den enskilde kommunen att fastslå detta.

Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen och i budgeten ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges.

Begreppet god ekonomisk hushållning har ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar.

Verksamhetsperspektivet utgår från att kommunen bedriver sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och därmed skapar förutsättningar för god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, uppdrag och resultat.

Kommunfullmäktige fastställer inriktningsmål för kommunen för varje mandatperiod. Dessa följs upp genom finansiella mål, arbetsmiljömål, nämndmål och mål för de kommunala bolagen. Utvärderingen av god ekonomisk hushållning i kommunen är en sammanvägning av utfallet inom respektive målområde.

Finansiella mål

För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv har kommunen fastställt följande långsiktiga finansiella mål:

- Kommunens soliditet ska öka över tid.
- Årets resultat efter justering för poster av engångskaraktär ska minst uppgå till 3 % av kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning.
- Kommunens räntebärande långfristiga lån, för egen räkning, får maximalt uppgå till 50 % procent av kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Kommunen behöver ett överskott för en viss osäkerhetsmarginal vid förändringar i intäkterna eller oförutsedda kostnader. Vidare befinner sig Täby kommun i en utbyggnadsperiod och måste utöka kapaciteten i form av teknisk och social infrastruktur. Ett resultat på 3 % av kommunens intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning ökar graden av självfinansiering och håller tillbaka behovet av upplåning. Med en balanserad finansiering av framtida investeringar kan kommunens finansiella ställning (soliditeten) utvecklas positivt.

Jämfört med gällande finansiella mål är skuldtaket sänkt från 70 procent till 50 procent. Anledningen till justeringen är en uppdaterad bedömning hur stor del av kommunens intäkter som kan prioriteras till räntekostnader. Vid ett skuldtak på 50 procent uppgår räntekostnaderna till 1,5 procent av årets intäkter (vid en normalränta på 3 procent). Det motsvarar år 2025 en kostnad på 75 mnkr.

Resultatreserv

Enligt kommunallagens 11 kapitel § 14 får kommunerna i en resultatreserv reservera medel som får användas för att god ekonomisk hushållning ska uppnås. Om kommunen planerar för en sådan reserv ska hantering återfinnas i riktlinjerna.

Reservering får enligt lagen göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger

1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Täby kommun befinner sig i en utbyggnadsperiod med stora planerade utgifter i exploateringsområden och i olika typer av anläggningar. I samband med en investering finns det alltid finansiella risker i form av förgävesprojekteringar och fördyrningarna bland annat kopplat till variationen till byggkonjunkturen. För kunna hantera dessa typer av kostnader är det lämpligt att bygga upp en reserv.

Kommunen har sedan tidigare en så kallad resultatutjämningsreserv enligt dåvarande regelverk. Det finns möjlighet för kommunen att ha kvar denna reserv parallellt med resultatreserven fram till och år 2033. Möjligheten att använda denna reserv har dock varit begränsat på grund av ett relativt snävt regelverk. Av den anledningen föreslås denna reserv att avvecklas och aktuellt belopp på 65 mnkr återförs i sin helhet till kommunens egna kapital.

Ekonomiska överväganden

Inga tillkommande utgifter är förknippade med detta beslut.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Håkan Larsson
Ekonomichef

Bilagor

- Riktlinje och mål för god ekonomisk hushållning

Expedieras

Ekonomianalytiker Henrik Berggren

Controllerchef Anna Kvist Sergel